

תחולה:

1. נוהל מוצע זה מתמקד בפעולת השליטה על הסוגרים¹ כהגדרתה בחוזר ביטוח 2013-1-5 "עריכת תכנית לביטוח סיעודי" (להלן: "חוזר הסיעוד").

2. הנוהל יחול לגבי "קבוצת הביניים", כהגדרתה בסעיפים 50 ו-83(א) להחלטת האישור:

"50. ... הקבוצה השנייה (היינו, קבוצת הביניים) מורכבת ממבוטחים הסובלים ממגבלות פונקציונאליות לצד ליקויים אורגניים במערכת הסוגרים, אשר התוצאה של שילובם יחד היא אי שליטה על הסוגרים (אי שליטה משולבת).

...

83(א) כל מי שהיה מבוטח בביטוח סיעודי, שנמכר על ידי אחת מהמשיבות... וסבל מאובדן יכולתו העצמאית לשלוט על פעולת המעיים או פעולת השתן, כתוצאה משילוב של פגם בשליטה בסוגריו שאינו עולה לכדי אובדן שליטה אורגני עם מצב תפקודי ירוד"

3. הנוהל מיועד להסדיר את אופן הבחינה הקונקרטי של "אי השליטה המשולבת" ממנה סובלים מבוטחים נמנים על קבוצת הביניים, כפי שהוגדרה בהחלטת האישור, למשל בסעיף 47 להחלטת האישור:

"על פי מבחן משולב זה, אי שליטה בסוגרים הוא מצב בו יכולתו העצמאית של המבוטח לשלוט בצרכיו נפגעת כתוצאה מאובדן שליטה בפעולת הסוגרים (להלן: "אובדן שליטה אורגני"), או משילוב של פגם בפעולת הסוגרים (שאינו עולה לכדי אובדן שליטה אורגני), עם פגיעה תפקודית פיזיולוגית... (להלן: "אובדן שליטה משולב")."

ובסעיף 49 להחלטת האישור:

"הפרשנות הסבירה ל"יכולת העצמאית של מבוטח לשלוט" צריכה להישען על מבחן משולב - האם במכלול הנסיבות יש לאדם יכולת עצמאית לשלוט על מתן שתן וצואה, וזאת בין אם המבוטח סובל מאי שליטה אורגנית (קרי, בעיה אורגנית מאובחנת גרידא) ובין אם המבוטח סובל מאי שליטה משולבת (דהיינו, פגם אורגני, שלו היה עומד לבדו לא היה מצריך סיוע סיעודי, בשילוב עם בעיה ביכולת התפקוד של המבוטח, היוצרים יחדיו צורך סיעודי)."

¹ "לשלוט על סוגרים: יכולתו העצמאית של מבוטח לשלוט על פעולת המעיים או פעולת השתן. אי שליטה על אחת מפעולות אלה אשר משמעה למשל שימוש קבוע בסטומה או בקטטר בשלפוחית השתן, או שימוש קבוע בחיתולים או בסופגנים למיניהם, ייחשבו כאי שליטה על סוגרים."

4. בהתאם לאמור, "קבוצת הביניים" לצורכי נוהל זה הינם מבוטחים העונים לשני התנאים המצטברים להלן:

4.1 מבוטחים אשר סובלים מקושי אמיתי ומורגש בביצוע פעולת הניידות ו/או פעולת המעברים כהגדרתן בחוזר הסיעוד, ובלבד שקושי זה אינו עולה כדי חוסר יכולת של המבוטח לבצע בכוחות עצמו חלק מהותי (לפחות 50% מהפעולה) מפעולות אלו (להלן: "קושי תפקודי").

מבוטחים אשר המגבלה אשר מביאה לאי שליטה משולבת זיכתה אותם בניקוד עבור פעולת ADL אחרת (ניידות או מעברים), לא יהיו זכאים לניקוד בשל אותה מגבלה גם בגין פעולת השליטה על הסוגרים.

4.2 מבוטחים אשר סובלים מבעיה אורגנית ו/או פגם אורגני כלשהו, אשר אינם עולים לכדי "אובדן שליטה אורגני", ובכלל זה, ירידה אורגנית ביכולת ההתאפקות, ואשר לו היו עומדים לבדם לא היו עולים לכדי אי שליטה על סוגרים, אך כתוצאה משילובם עם הקושי התפקודי - הם סובלים מאי השליטה המשולבת.

יישום הדברים בפועל - בחינת הזכאות של מקרי "אי שליטה משולבת"

5. הנוהל ייושם לגבי מבוטחים אשר עונים לתנאים המוקדמים המצטברים הבאים:

5.1 זכאים לניקוד/הכרה בשתי פעולות ADL, שאף אחת מהן אינה שליטה על הסוגרים.

5.2 באופן חלופי לאמור בסעיף 5.1 לעיל: מבוטחים עפ"י פוליסת סיעוד מיטיבה, על-פיה נדרשת זכאות לניקוד/הכרה ב-2 פעולות ADL לצורך קבלת תגמולי הביטוח, והם זכאים לניקוד/הכרה בפעולת ADL אחת שאיננה שליטה על הסוגרים;

5.3 באופן חלופי לאמור בסעיפים 5.1 ו-5.2 לעיל: מבוטחים הזכאים לניקוד/הכרה ביותר משתי פעולות ADL, שאף אחת מהן אינה שליטה על הסוגרים, אך קבלת ניקוד גם בגין פעולת השליטה על הסוגרים תזכה אותם בסכום תגמולים גבוה יותר.

6. לגבי מבוטחים אשר מקיימים את התנאים המפורטים בסעיף 5 לעיל תיבחן התקיימות "אי שליטה משולבת" בעניינם, בהתאם לאמור בהחלטת האישור (כמפורט לעיל), וכדלקמן:

6.1 המבטחים ייבחנו האם המבוטחים סובלים מקושי תפקודי כהגדרתו לעיל כך שהם מתעכבים בדרכם לשירותים.

הבחינה תתבסס על מכלול המסמכים והמידע הרפואי אודות המבוטח, לרבות על הממצאים שעלו מהערכות התלות שבוצעו על ידי המבטחים ו/או המל"ל ועל מסמכים ובירורים נוספים שיתבקשו ככל שיהיה בכך צורך.

במסגרת הבחינה ייבדק האם המבוטחים זכאים בשל אותו קושי תפקודי לניקוד בגין פעולת ADL אחרת, שאז לא תוכר להם המגבלה גם לצרכי אי השליטה המשולבת.

המבטחים ייבחנו, האם קיים אצל המבוטח פגם אורגני בפעולת הסוגרים, שאינו עולה לכדי אובדן שליטה אורגני, ובכלל זה ירידה אורגנית ביכולת ההתאפקות של המבוטח.

לצרכי בחינה זו ישקלו המבטחים, בין היתר, את השיקולים הבאים: האם המבוטח עושה שימוש באביזרים ו/או מוצרי ספיגה למיניהם (כדוגמת חיתולים, שעונית למיטה ועוד), סימני שימוש על גוף המבוטח באביזרים השונים, גיל המבוטח, קיומן של מחלות מהן סובל המבוטח אשר עולם הרפואה מכיר ביכולתן להשפיע על יכולת ההתאפקות של המבוטח, תרופות בהן משתמש המבוטח אשר עולם הרפואה מכיר ביכולתן להשפיע על יכולת ההתאפקות של המבוטח.

הבחינה תתבסס על מכלול המסמכים והמידע הרפואי אודות המבוטח, ובכלל זה על הממצאים שעלו מהערכות התלות שבוצעו על ידי המבטחים ו/או המל"ל ועל מסמכים ובירורים נוספים שיתבקשו ככל שיהיה בכך צורך.

במסגרת הבחינה דלעיל לא יידרש המבוטח לבצע בדיקה אורודינמית כתנאי לבחינת זכאותו לניקוד בגין "אי שליטה משולבת" כאמור, ככל שלא עבר בדיקה כזו, אך ככל שהמבוטח עבר בדיקה כזו, יוכלו המבטחים להתייחס אליה כחלק ממכלול השיקולים.